

İhsan Dağı

Erdoğan'ı seviyorsanız ona gerçekleri söyleyin

Tabii ki mesele sadece Gezi Parkı meselesi değil. Park meselesinin tetiklediği, fakat özünde gittikçe otoriterleşen ve toplumsal mühendislik projeleriyle herkesi kendine benzetmeye girişen bir iktidara yönelik tepki var.

Tepkiyi büyüten, demokratikleşme beklerken iktidarın 'kimlik inşası'na yönelmesi.

Aslında Türkiye, son dönemde önemli bir normalleşme süreci yaşıyordu. On yıl öncesinin kısır tartışmaları büyük ölçüde tükenmiş, laiklik-dindarlık gibi yıkıcı bir tartışma bile geride kalmıştı. Başörtüsü sorunu pratik düzeyde bitmiş, toplumsal gerginliğin ve çatışmanın sembol konusu olmaktan çıkmıştı. Sonuçta, dindar ile laik yaşam biçimlerinin bir arada çatışmadan yaşayabildiği bir döneme ulaşılmıştı. Başörtüsü de dindarlık da, hatta Alevilik ve laiklik de normalleşmeye, öteki tarafça doğal görülmeye başlanmıştı. Dahası, 'Kürt sorunu'ndan Kürt barışına doğru yol almaya başlamıştık.

Böyle bir zeminde yeni anayasa yerine otoriter tınılar taşıyan başkanlık önerisi, çoğulculuk yerine çoğunluğun kimliğini, yaşam biçimini ve ahlak anlayışını devlet gücüyle azınlığa dayatan bir yeni 'toplum mühendisliği' çıktı karşımıza.

Böyle bir ortamda Gezi Parkı tepkisini marjinal grupların ideolojik dogmatizmi veya kökü dışarıda komplolar olarak nitelemek çok yetersiz kalır.

Başbakan, muhalif görüş belirten veya hükümeti protesto eden herkesi 'marjinal' olmakla itham ederken, asıl kendisinin artık ne kadar 'merkez'i temsil ettiğini sorgulamalıdır. Söylem ve siyasetiyle Erdoğan 'merkez'den uzaklaşmaya başlamıştır.

Muhaliflere karşı 'onun yüz bintopladığı yerde ben 1 milyon insan toplarım' veya 'biz yüzde elliyi evlerinde zorla tutuyoruz' sözleri bir 'merkez partisi' liderinin söyleyeceği sözler değildir.

Ne parti ne de lideri 2002 ve özellikle de 2007 sonrası inşa ettiği 'merkez' kimliği muhafaza ediyor. 27 Nisan günlerinde

Menderes, Özal ve Erdoğan'ı aynı paranteze alıp 'demokrasinin yıldızları' ilan eden görüntünün bugün maalesef bir karşılığı yok.

Ne Menderes'in ne de Özal'ın 'toplum mühendisliği' projeleri vardı. Onların dertleri biraz kalkınma, biraz demokrasiydi. Kafalarında devlet eliyle 'ideal toplum' kurma diye bir davaları yoktu. AK Parti bu yönüyle Menderes ve Özal çizgisinden hızla uzaklaşıp devlet kaynakları ve otoritesiyle siyaseten üzerine yaslanacağı kendi 'ideal toplum'unu inşa etme gayretinde olan ideolojik bir parti kimliğine büründü. Ancak AK Parti tabanının en az üçte biri merkez sağın hizmet ve serbestiyet çizgisinden 'kimlik ve toplum mühendisliği' pozisyonuna savrulan AK Parti'de durmakta zorlanacaktır.

Zorlanacaktır, çünkü Erdoğan bugün ne Menderes'e ne de Özal'a benziyor.

Toplum partiye benzemez, partide oluşan havayı siz tüm topluma yaymaya, partililerden gördüğünüz itaati tüm toplumdan beklemeye başlarsanız yanılırsınız. Olmaz... Toplum öyle yukarıdan aşağıya 'disiplinize' edilecek bir şey değildir. Dün de değildi; zaten AK Parti'nin varlık nedeni de toplumu disiplin altında, tek bir görüşün egemenliği, birkaç kurumun vesayeti altında tutma girişimine gösterilen tepkiydi. Şimdi tüm toplumu, medyayı, iş çevrelerini parti disiplini altına almaya çalışmak doğru mu? Bırakın doğru olmayı, bu mümkün mü?

Ancak kapalı toplumlarda olacak durumlar söz konusu. Ankara'da hükümetle bir şekilde işi olan insanların neredeyse tamamının bir 'resmî' bir de 'özel görüşü' var. Hasbıhal ederken otoriterleşme eğiliminden, tek adam siyasetinden, dış politikanın yönetiminden şikâyet edenler televizyona çıktığında, gazeteye yazdığında, konferanslarda konuştuğunda 'resmî görüşleri'ni anlatıyorlar. İnsanları ikiyüzlü olmaya zorlayan bir hava, hegemonik bir iktidar var. Düşüncelerini inandıkları gibi ifade edemeyenlerden oluşan bir 'çevre'nin kimseye hayrı olmaz, başta da iktidara...

Erdoğan'ı seviyorsanız gerçekleri söyleyin ona.

2013-06-04